

สารนิพนธ์เรื่อง	มาตรการทางกฎหมายในการดูแลผู้ป่วยจิตในราชทัณฑ์
คำสำคัญ	มาตรการทางกฎหมาย/ผู้ป่วยจิตในราชทัณฑ์
นักศึกษา	วรรษยา สติรานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.เอกพงษ์ สารน้อย
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2566

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎี ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยจิตในราชทัณฑ์และมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตในราชทัณฑ์ตามกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย

จากการศึกษาพบว่า ยังมีปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามและคำจำกัดความคำว่า “วิกลจริต” ตามบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 จึงทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนกันในความหมายของถ้อยคำต่าง ๆ และการไม่มีบทบัญญัติและปัญหาเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองผู้ป่วยจิตเวชในชั้นราชทัณฑ์ ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยทางจิตซึ่งมีหลักสำคัญอยู่ว่า ผู้ต้องโทษจำคุกที่วิกลจริตจะต้องไม่ถูกคุมขังในเรือนจำแต่จะต้องถูกย้ายไปอยู่ในสถานบำบัดทางจิตทันที ซึ่งอยู่ในสถานพยาบาลที่ดูแลรักษาโรคด้านนี้โดยเฉพาะจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลเป็นพิเศษของเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองในการดำเนินคดีผู้ป่วยจิตเวช การดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดเพื่อให้การปฏิบัติต่อผู้ป่วยตามสิทธิมนุษยชนและรับโทษทางอาญาจะกระทำได้อต่อเมื่อผู้ต้องหา หรือจำเลยมีความสามารถที่จะต่อสู้คดีป้องกันตนได้เต็มที่ ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องมีความเข้าใจในสภาพของการดำเนินคดีเกี่ยวกับตนและสามารถที่จะกระทำการตามที่กฎหมายบังคับไว้เพื่อประโยชน์แก่ตน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะบางประการในเรื่อง

1) ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในประมวลกฎหมายอาญาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันในความหมายของถ้อยคำต่าง ๆ และการมีบทบัญญัติที่ให้อำนาจพนักงานอัยการสั่งให้แพทย์ตรวจตัวผู้ต้องหาและเรียกให้แพทย์ผู้ตรวจมาให้ถ้อยคำ งดการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ตลอดจนส่งตัวผู้ต้องหาซึ่งเป็นผู้จิตเวชไปโรงพยาบาลโรคจิตหรือให้ผู้อนุบาล

รับไปดูแลรักษาเช่นเดียวกับอำนาจของพนักงานสอบสวนและศาลที่กฎหมายให้อำนาจการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ้อง หรือการพิจารณาไว้และให้ส่งตัวผู้ต้องหาไปบำบัดรักษาจนกว่าจะหายวิกลจริต ทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติว่าหากพบผู้วิกลจริตในชั้นพนักงานอัยการจะต้องดำเนินการเช่นใด โดยเพิ่มเติมข้อความในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 65 ว่า “วิกลจริต”

2) สมควรจัดส่งตัวผู้ป่วยจิตเวชไปรักษาในสถานที่ที่เหมาะสมและจัดให้มีสถานที่สำหรับควบคุมขึ้น โดยเฉพาะ ซึ่งในปัจจุบันการควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ชั่วคราวก่อนนำตัวไปขออำนาจศาลฝากขัง กระทำโดยควบคุมตัวไว้ในห้องขังที่สถานีตำรวจ ซึ่งห้องขังบางแห่งไม่ได้มาตรฐาน และควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้รวมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกเป็นส่วนสัดส่วน หรือ ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวในชั้นฝากขัง ผู้ป่วยจิตเวชจะต้องถูกนำตัวไปฝากขังไว้ในเรือนจำเช่นเดียวกับผู้ต้องหาอื่นๆ แม้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 71 วรรคสามจะบัญญัติให้ศาลที่จะไม่ออกหมายขังหรืออาจออกหมายปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งถูกขังอยู่ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเจ็บป่วยได้แต่ต้องเป็นการเจ็บป่วยที่หากต้องขังจะถึงอันตรายแก่ชีวิตเท่านั้น ซึ่งอาการป่วยทางจิตเวชทั่วไปเป็นอาการป่วยเกี่ยวกับจิตและประสาทไม่ได้ร้ายแรงถึงขนาดที่หากถูกขังจะทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ศาลจึงไม่อาจใช้อำนาจตามมาตราดังกล่าวได้

3) หลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่า การปฏิบัติต่อผู้ป่วยตามหลักสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าว ตามรัฐธรรมนูญไทยและกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน บัญญัติให้บุคคลทุกคนมีสิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อยามเจ็บป่วย แม้ว่าบุคคลนั้นไร้สถานะทางกฎหมายโดยสิ้นเชิง การที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ตามสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน เป็นพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนการเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนก่อให้เกิดพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับสนธิสัญญา มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศ ดังนั้น เมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคี ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของสนธิสัญญาดังกล่าวด้วย

THEMATIC TITLE	LEGAL MEASURES FOR THE CARE OF PSYCHIATRIC PATIENTS IN CORRECTIONAL FACILITIES
KEYWORDS	LEGAL MEASURES/ PATIENTS IN CORRECTIONAL FACILITIES
STUDENT	WARATCHAYA SATHIRANON
THEMATIC ADVISOR	DR. EGKAPONG SARNOI
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS CRIMINAL LAW AND CRIMINAL JUSTICE ADMINISTRATION
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2023

ABSTRACT

This thesis aims to study the concepts, principles and legal theories related to the care of the mentally ill in prison and the legal measures in relation to the care of the mentally ill in the correctional in accordance with international and Thai laws.

The study found that There are still problems with the definition and definition of the word “insane” according to the relevant laws. according to the Criminal Code and the Mental Health Act B.E. B.E. Mentally ill prisoners whose main point is that Inmates of insanity will not be held in prison but will be immediately transferred to a mental institution. who are in a medical facility that treats this particular disease must be under the special supervision of medical staff Problems with Protection in Prosecuting Psychiatric Patients Prosecuting offenders for treating patients in accordance with human rights and receiving criminal penalties can only be done if the accused Or the defendant has the ability to fight the case in full defence. The accused or defendant must have an understanding of the nature of the prosecution concerning him and be able to act in accordance with the law for his own benefit.

Therefore, the researcher has some suggestions on

- 1) There is an amendment to the wording in the Criminal Code to be more clear. In order to understand each other in the meaning of various words and to have a provision authorizing the public prosecutor to order a doctor to examine the accused and to summon the

medical examiner to give statements, refrain from investigation, preliminary investigation or consideration. As well as sending the accused who is a psychiatrist to a mental hospital or having a guardian take care of him, as is the power of the investigating officer and the court that the law has the power to refrain from investigating, preliminary hearing or consideration, and send the accused to treatment until he recovers from insanity Causing practical problems as to what action should be taken if a insane person is found in the prosecutor's level By adding text in the Criminal Code, Section 65, that "insanity"

2) The psychiatric patient should be sent to an appropriate place for treatment and a specific place for control should be established. At present, the accused is temporarily detained before being brought to the court for detention. Act by detaining him in a cell at the police station, which some cells are not up to standard and detain the accused together without discrimination, or in the event that the accused is not temporarily released in detention Psychiatric patients must be placed in prisons like other offenders. Even under the Criminal Procedure Code, section 71, paragraph three, will provide that the court will not issue a detention warrant or may issue a release warrant for the accused or defendant. which is imprisoned in the event that the accused or the defendant is sick, but must be an illness that, if imprisoned, would be life threatening only General psychiatric illness is a mental and nervous illness that is not so serious that if imprisoned, it will cause death. Therefore, the court cannot exercise the power under such section.

3) Based on the aforementioned legal principles and guidelines, it can be seen that the treatment of patients according to human rights principles, whether Thai or foreign according to the Thai constitution and international human rights law Mandates that every person has the right to receive medical care when sick. even if the person is totally deprived of legal status Thailand has signed and ratified the human rights treaty. It is an international obligation on human rights. Accession to a human rights treaty creates an obligation to comply with the treaty. Otherwise, it may be liable in an international way, so when Thailand becomes a party. Thailand must also comply with the obligations of the said treaty.